

V Bruseli 2. 7. 2020
COM(2020) 270 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o vykonávaní rámcového rozhodnutia Rady z 13. júna 2002 o európskom zatykači
a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi**

1. ÚVOD

1.1. Súvislosti

Rámcové rozhodnutie Rady z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi¹ (ďalej len „rámcové rozhodnutie“) je prvým právnym nástrojom EÚ v oblasti spolupráce v trestných veciach založeným na zásade vzájomného uznávania². Prostredníctvom rámcového rozhodnutia sa zabezpečil účinnejší mechanizmus na zaistenie toho, že otvorené hranice nebudú zneužívať osoby unikajúce pred spravodlivosťou, pričom toto rozhodnutie prispelo k cieľu EÚ vybudovať a zachovávať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Ide o často využívaný nástroj justičnej spolupráce v trestných veciach v EÚ. Podľa štatistických údajov za rok 2018³ sa odhaduje, že s odovzdaním súhlasí v priemere 54,5 % vyžiadaných osôb (v porovnaní so 62,96 % za rok 2017), pričom postup odovzdania v priemere trvá 16,41 dňa po zatknutí. Priemerné trvanie odovzdania v prípade osôb, ktoré s ním nesúhlasia, je približne 45,12 dňa. Ide o pozoruhodné skrátenie v porovnaní s dlhými postupmi vydania, ktoré medzi členskými štátmi existovali pred prijatím rámcového rozhodnutia.

Vo februári 2009 bolo rámcové rozhodnutie zmenené rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV o súdnych konaniach v neprítomnosti⁴, v ktorom sa stanovili jasné a spoločné dôvody nevykonania rozhodnutí vydaných v súdnom konaní, na ktorom sa dotknutá osoba nezúčastnila⁵. Navyše sa posilnili procesné práva osôb zatknutých na základe európskeho zatykača prostredníctvom šiestich smerníc⁶, ktoré sa týkajú: práva na tlmočenie a preklad⁷, práva na informácie⁸, práva na prístup k obhajcovi⁹, posilnenia

¹ Ú. v. ES L 190, 18.7.2002, s. 1.

² Program opatrení na vykonávanie zásady vzájomného uznávania trestných rozhodnutí, ktorý bol navrhnutý v záveroch Európskej rady z Tampere a ktorý bol prijatý Radou 30. novembra 2000, Ú. v. ES C 12 E, 15.1.2001, s. 10: „Zásada vzájomného uznávania je založená na vzájomnej dôvere, ktorá vychádza zo spoločných hodnôt členských štátov týkajúcich sa rešpektovania ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a ľudských práv, aby mohol mať každý orgán dôveru v to, že ostatné orgány uplatňujú rovnocenné normy ochrany práv vo svojich systémoch trestnej justície“.

³ https://e-justice.europa.eu/content_european_arrest_warrant-90-sk.do.

⁴ Rámcové rozhodnutie Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 o zmene a doplnení rámcových rozhodnutí 2002/584/SVV, 2005/214/SVV, 2006/783/SVV, 2008/909/SVV a 2008/947/SVV a o posilnení procesných práv osôb, podpore uplatňovania zásady vzájomného uznávania, pokiaľ ide o rozhodnutia vydané v neprítomnosti dotknutej osoby na konaní, Ú. v. EÚ L 81, 27.3.2009, s. 24.

⁵ Konsolidované znenie:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006\(02\)&from=DA](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=DA), s. 45.

⁶ Uznesením Rady z 30. novembra 2009 o pláne na posilnenie procesných práv podozrivých alebo obvinených osôb v trestnom konaní sa stanovil základ šiestich smerníc, Ú. v. EÚ C 295, 4.12.2009, s. 1.

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/64/EÚ z 20. októbra 2010 o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní, Ú. v. EÚ L 280, 26.10.2010, s. 1. SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/64/EÚ z 20. októbra 2010 o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní, COM(2018) 857 final:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52018D0857>.

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní, Ú. v. EÚ L 142, 1.6.2012, s. 1. SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní, COM(2018) 858 final:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52018D0858>.

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/48/EÚ z 22. októbra 2013 o práve na prístup k obhajcovi v trestnom konaní a v konaní o európskom zatykači a o práve na informovanie tretej osoby po pozbanení osobnej slobody a na komunikáciu s tretími osobami a s konzulárnymi úradmi po

určitých aspektov prezumpcie nevinny a práva byť prítomný na konaní pred súdom¹⁰, procesných záruk pre deti¹¹ a právnej pomoci¹².

Komisia vydala tri správy o vykonávaní rámcového rozhodnutia¹³. S cieľom pomôcť zamestnancom justície Komisia v roku 2008 zverejnila Príručku o vydávaní európskeho zatykača¹⁴, ktorú revidovala v roku 2010¹⁵. Komisia aktualizovala túto príručku v roku 2017¹⁶. Od marca 2006 do apríla 2009 bolo praktické uplatňovanie rámcového rozhodnutia predmetom partnerského preskúmania medzi členskými štátmi (Komisia bola v úlohe pozorovateľa) v nadväznosti na štvrté kolo vzájomných hodnotení¹⁷. Určité aspekty rámcového rozhodnutia sú v súčasnosti predmetom nového partnerského preskúmania v rámci deviateho kola vzájomných hodnotení, pričom sa posudzujú vybrate praktické a operatívne aspekty európskeho zatykača¹⁸.

Európsky parlament 27. februára 2014 prijal uznesenie s odporúčaniami Komisii o revízii európskeho zatykača¹⁹, v ktorom sa predovšetkým navrhuje zaviesť predbežnú kontrolu proporcionality, povinný dôvod na nevykonanie v súvislosti so základnými právami, právo na účinný opravný prostriedok a presnejšie vymedzenie trestných činov, v prípade ktorých by sa mal uplatňovať európsky zatykač. Komisia v odpovedi Európskemu

pozbavení osobnej slobody, Ú. v. EÚ L 294, 6.11.2013, s. 1. SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/48/EÚ z 22. októbra 2013 o práve na prístup k obhajcovi v trestnom konaní a v konaní o európskom zatykači a o práve na informovanie tretej osoby po pozbavení osobnej slobody a na komunikáciu s tretími osobami a s konzulárnymi úradmi po pozbavení osobnej slobody, COM(2019) 560 final:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0560>.

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinny a práva byť prítomný na konaní pred súdom, Ú. v. EÚ L 65, 11.3.2016, s. 1.

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/800 z 11. mája 2016 o procesných zárukách pre deti, ktoré sú podozrivými alebo obvinenými osobami v trestnom konaní, Ú. v. EÚ L 132, 21.5.2016, s. 1.

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1919 z 26. októbra 2016 o právnej pomoci pre podozrivé a obvinené osoby v trestnom konaní a pre vyžiadané osoby v konaní o európskom zatykači, Ú. v. EÚ L 297, 4.11.2016, s. 1; korigendum: Ú. v. EÚ L 91, 5.4.2017, s. 40.

¹³ SPRÁVA KOMISIE založená na článku 34 rámcového rozhodnutia Rady z 13. júna 2002 o európskom zatykačom rozkaze a postupoch vydávania medzi členskými štátmi (revidované znenie), KOM(2006) 0008 v konečnom znení:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52006DC0008>;

SPRÁVA KOMISIE o implementácii rámcového rozhodnutia Rady z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi od roku 2005, KOM(2007) 0407 v konečnom znení:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1588746623870&uri=CELEX:52007DC0407>

a SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o vykonávaní rámcového rozhodnutia Rady z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi od roku 2007, COM(2011) 0175 v konečnom znení:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1588746744852&uri=CELEX:52011DC0175>.

¹⁴ Konečná verzia Európskej príručky o vydávaní európskeho zatykača: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8216-2008-REV-2/sk/pdf>.

¹⁵ Revidovaná verzia Európskej príručky o vydávaní európskeho zatykača: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-17195-2010-REV-1/sk/pdf>.

¹⁶ Príručka o vydávaní a vykonávaní európskeho zatykača, Ú. v. EÚ C 335, 6.10.2017, s. 1:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006\(02\)&from=DA](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=DA).

¹⁷ Nadviazanie na hodnotiace správy o štvrtom kole vzájomných hodnotení: praktické uplatňovanie európskeho zatykača a príslušných postupov odovzdávania osôb medzi členskými štátmi, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15815-2011-INIT/en/pdf>.

¹⁸ Deviate kolo vzájomných hodnotení: Rozsah hodnotenia a príspevky k dotazníku: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6333-2019-INIT/en/pdf>.

¹⁹ Uznesenie Európskeho parlamentu z 27. februára 2014 s odporúčaniami Komisii o revízii európskeho zatykača (2013/2109(INL)), Ú. v. EÚ C 285, 29.8.2017, s. 135.

parlamentu vysvetlila, prečo nepovažuje za vhodné revidovať rámcové rozhodnutie, či už samostatne, alebo spolu s revíziou ďalších nástrojov vzájomného uznávania.²⁰

Obmedzenia súdnej kontroly Súdnym dvorom a obmedzenia právomocí Komisie na presadzovanie v oblasti policajnej a justičnej spolupráce boli zrušené 1. decembra 2014 po konci päťročného prechodného obdobia týkajúceho sa nástrojov bývalého tretieho piliera v rámci Protokolu č. 36 k Zmluve o fungovaní Európskej únie²¹. Následne výklad rámcového rozhodnutia viedol k neustále rastúcemu počtu žiadostí o prejudiciálne rozhodnutia Súdneho dvora. Preto sa výrazne zvýšil počet prejudiciálnych rozhodnutí, v ktorých sa odkazuje na rámcové rozhodnutie – z celkového počtu 12 v roku 2014 až na viac ako 50 v polovici roku 2020.

1.2. Účel a hlavné prvky rámcového rozhodnutia

Rámcové rozhodnutie nahradilo tradičný systém vydávania jednoduchším a rýchlejšim mechanizmom odovzdávania vyžiadaných osôb na účely vedenia trestného stíhania, výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia. Je založené na zásade vzájomného uznávania. Súdne rozhodnutie vydávajúceho členského štátu musí byť vo vykonávajúcom členskom štáte uznané bez ďalších formalít, pokiaľ sa neuplatňujú dôvody na nevykonanie.

Rámcové rozhodnutie odlišujú od režimov vydávania tieto hlavné prvky:

- európsky zatykač je súdne rozhodnutie vykonateľné v inom členskom štáte na základe zásady vzájomného uznávania,
- dôvody na nevykonanie sú obmedzené a v rámcovom rozhodnutí sa nachádza ich úplný zoznam,
- nevykonáva sa overenie obojstrannej trestnosti v súvislosti s 32 kategóriami trestných činov uvedených v článku 2 ods. 2 rámcového rozhodnutia, ako sú vymedzené vydávajúcim členským štátom, ak za tieto trestné činy možno uložiť trest odňatia slobody alebo ochranné opatrenie, ktorých horná hranica je najmenej tri roky,
- odovzdávanie vlastných štátnych príslušníkov členského štátu je všeobecným pravidlom, pričom sa uplatňuje len veľmi málo výnimiek. Tieto výnimky sa týkajú výkonu trestov odňatia slobody v „domovskom“ členskom štáte dotknutej osoby a uplatňujú sa rovnako aj na osoby s pobytom. Hlavným dôvodom týchto výnimiek je podpora sociálnej rehabilitácie vyžiadanej osoby,
- sú stanovené striktné lehoty na prijatie rozhodnutia o vykonaní európskeho zatykača a o odovzdaní vyžiadanej osoby,
- na zjednodušenie žiadostí a na zabezpečenie ľahšieho dodržiavania ich náležitostí sú žiadosti založené na formulári európskeho zatykača.

1.3. Cieľ a rozsah správy

V tejto správe sa posudzuje transpozícia rámcového rozhodnutia zmeneného rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV vo všetkých 27 členských štátoch, pre ktoré je

²⁰ Nadviazanie na uznesenie Európskeho parlamentu s odporúčaniami Komisie o revízii európskeho zatykača, SP(2014) 447:

²¹ [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2013/2109\(INL\)](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2013/2109(INL)).
Ú. v. EÚ C 115, 9.5.2008, s. 322.

záväzné.²² Posúdenie je založené v prvom rade na analýze vnútroštátnych opatrení na transpozíciu rámcového rozhodnutia, ktoré boli oznámené Generálnemu sekretariátu Rady a Komisii v súlade s článkom 34 ods. 2 rámcového rozhodnutia.

Od poslednej správy Komisie z roku 2011²³ väčšina členských štátov zmenila svoje vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa transponuje rámcové rozhodnutie. Pri príprave tejto správy boli teda zohľadnené odporúčania Komisie uvedené v predchádzajúcich správach aj odporúčania zo štvrtého kola vzájomných hodnotení (napr. sa zreteľom na primeranosť vydaných európskych zatykačov²⁴).

Podobne ako v prvej správe Komisie o vykonávaní z roku 2005²⁵, aj v tejto správe je uvedené posúdenie ustanovení rámcového rozhodnutia. Zameriava sa na vybrané ustanovenia, ktoré tvoria jadro rámcového rozhodnutia a sú kľúčové pre bezproblémové fungovanie európskeho zatykača. Tieto ustanovenia predovšetkým zahŕňajú: určenie príslušných súdnych orgánov, vymedzenie a rozsah pôsobnosti európskeho zatykača, základné a procesné práva vyžadanej osoby, dôvody na nevykonanie a overenie obojstrannej trestnosti a lehoty na prijatie rozhodnutia a odovzdanie vyžadanej osoby.

2. VŠEOBECNÉ POSÚDENIE

K dátumu zverejnenia tejto správy všetky členské štáty oznámili transpozíciu rámcového rozhodnutia.²⁶

V rámci všeobecného posúdenia sa ukázalo, že vo veľkom počte členských štátov je vykonávanie rámcového rozhodnutia na uspokojivej úrovni. V rámci posúdenia vnútroštátnych vykonávacích opatrení však v niektorých členských štátoch boli odhalené aj určité problémy so súladom. Ak sa tieto problémy neodstránia, v dôsledku uvedených nedostatkov bude obmedzená účinnosť európskeho zatykača. Komisia preto prijme všetky primerané opatrenia na zabezpečenie súladu s rámcovým rozhodnutím v celej Európskej únii, v prípade potreby vrátane začatia konania o nesplnení povinnosti podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Od zverejnenia poslednej správy o vykonávaní Komisia zorganizovala päť stretnutí expertov s členskými štátmi, aby ich podporila pri praktickom uplatňovaní rámcového rozhodnutia²⁷.

²² Rámcové rozhodnutie je záväzné pre všetkých 27 členských štátov vrátane Dánska a Írska. V tejto správe je zahrnuté aj Spojené kráľovstvo, ktoré je rámcovým rozhodnutím viazané do konca prechodného obdobia (t. j. do 31. decembra 2020).

²³ SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o vykonávaní rámcového rozhodnutia Rady z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi od roku 2007, COM(2011) 0175 final:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1588746744852&uri=CELEX:52011DC0175>.

²⁴ Na základe štatistik poskytnutých členskými štátmi možno v niektorých členských štátoch pozorovať klesajúci trend, pokiaľ ide o počet vydaných európskych zatykačov:
https://e-justice.europa.eu/content_european_arrest_warrant-90-sk.do.

²⁵ SPRÁVA KOMISIE založená na článku 34 rámcového rozhodnutia Rady z 13. júna 2002 o európskom zatykacom rozkaze a postupoch vydávania medzi členskými štátmi (revidované znenie), KOM(2006) 0008 v konečnom znení:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52006DC0008>.

²⁶ Podľa článku 34 ods. 1 rámcového rozhodnutia mali členské štáty transponovať rámcové rozhodnutie do vnútroštátneho práva do 31. decembra 2003. V prípade členských štátov, ktoré pristúpili k EÚ neskôr (v rokoch 2004, 2007 a 2013), bol uplatniteľným termínom transpozície dátum ich pristúpenia. Termíny transpozície splnila viac ako polovica členských štátov.

V marci 2020 bola vytvorená skupina pre koordináciu európskeho zatykača. Skupina pre koordináciu európskeho zatykača má umožniť rýchlu výmenu informácií a spoluprácu rôznych aktérov zapojených do uplatňovania rámcového rozhodnutia, t. j. príslušných odborníkov a tvorcov politiky z členských štátov, zo siete Eurojust, z EJS, Generálneho sekretariátu Rady a Komisie. Výmeny informácií v rámci skupiny by mali viesť k jednotnejšiemu uplatňovaniu rámcového rozhodnutia.

3. KONKRÉTNE BODY POSÚDENIA

3.1. Príslušné súdne orgány a ústredné orgány (články 6 a 7)

V súlade s článkom 6 všetky členské štáty oznámili Generálnemu sekretariátu Rady, ktoré súdne orgány sú príslušné na vydanie a vykonanie európskeho zatykača. Vo všeobecnosti ide o súdne orgány príslušné na vyšetrovanie a vedenie konania v trestných veciach.

3.1.1. Vydávajúce súdne orgány (článok 6 ods. 1)

Súdny dvor rozhodol, že pojem „súdny orgán“ uvedený v článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia sa neobmedzuje len na označenie sudcov alebo súdov členského štátu, ale možno ho chápať v širšom zmysle vrátane orgánov, ktoré sa zúčastňujú na vykonávaní trestnej justície v dotknutom členskom štáte. Preto aj prokuratúry môžu byť vydávajúcimi súdnymi orgánmi za predpokladu, že pri prijímaní rozhodnutia o vydaní európskeho zatykača nie sú vystavené riziku, že budú priamo alebo nepriamo podliehať individuálnym usmerneniam alebo pokynom zo strany orgánu výkonnej moci, napríklad ministra spravodlivosti²⁸. Súdny dvor ďalej objasnil, že pojem „súdny orgán“ nemožno vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje aj na policajný orgán²⁹ alebo orgán výkonnej moci členského štátu, napríklad ministerstvo spravodlivosti³⁰.

Vzhľadom na možnosť orgánu výkonnej moci dávať pokyny prokurátorom³¹ niekoľko členských štátov nedávno určilo súdy alebo sudcov ako príslušné vydávajúce orgány s cieľom dosiahnuť súlad s rozsudkom v spojených veciach C-508/18, *OG* a C-82/19 PPU, *PI*³² a s rozsudkom vo veci C-509/18, *PF*³³.

V súčasnosti v polovici členských štátov sú jediným orgánom príslušným na vydanie európskeho zatykača súdy alebo sudcovia. Len v niekoľkých členských štátoch je vydávanie európskeho zatykača výhradne v právomoci prokuratúry. Niekoľko členských štátov určilo ako vydávajúce orgány súdy aj prokuratúry. Navyše niektoré z týchto členských štátov určili rôzne orgány v závislosti od fázy trestného konania (napr. pred

²⁷ Konali sa 1. apríla 2014, 20. novembra 2014, 7. júla 2016, 17. októbra 2017 a 7. mája 2019.

²⁸ Por. rozsudky Súdneho dvora z 27. mája 2019, *OG* a *PI*, C-508/18 a C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456, a *PF*, C-509/18, ECLI:EU:C:2019:457; rozsudky Súdneho dvora z 12. decembra 2019, *JR* a *YC*, C-566/19 PPU a C-626/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1077, *XD*, C-625/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1078, a *ZB*, C-627/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1079.

²⁹ Por. rozsudok Súdneho dvora z 10. novembra 2016, *Poltorak*, C-452/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:858.

³⁰ Por. rozsudok Súdneho dvora z 10. novembra 2016, *Kovalkovas*, C-477/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:861.

³¹ Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2019:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0198>, s. 51 – 52.

³² Por. rozsudok Súdneho dvora z 27. mája 2019, *OG* a *PI*, C-508/18 a C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456.

³³ Por. rozsudok Súdneho dvora z 27. mája 2019, *PF*, C-509/18, ECLI:EU:C:2019:457.

obžalobou a po nej alebo predsúdne a súdne konanie) alebo od účelu európskeho zatykača (trestné stíhanie alebo výkon trestu). V jednom členskom štáte súd potvrdzuje návrh prokuratúry na vydanie európskeho zatykača.³⁴ Jeden členský štát ako príslušné orgány určil prokuratúru a agentúru pre trestnoprávne sankcie. Niekoľko členských štátov určilo jeden vyhradený orgán (napr. generálnu prokuratúru).

3.1.2. *Vykonávajúce súdne orgány (článok 6 ods. 2)*

Ako príslušné vykonávajúce orgány veľká väčšina členských štátov určila súdy (napr. odvolacie súdy, okresné súdy, najvyššie súdy) alebo sudcov. Napríklad jeden členský štát určil špecializovaného sudcu pre mladistvých ako príslušný orgán pre európske zatykače, ktoré sa týkajú maloletých osôb; ďalší členský štát určil dva rôzne orgány v závislosti od toho, či dotknutá osoba súhlasí s odovzdaním. Niekoľko členských štátov určilo ako príslušný orgán prokuratúru. Málo členských štátov určilo súdy aj prokuratúry. Niektoré členské štáty určili jeden vyhradený orgán (napr. generálnu prokuratúru alebo najvyšší súd).

3.1.3. *Ústredné orgány (článok 7)*

V článku 7 sa členským štátom umožňuje určiť ústredný orgán, prípadne viacero ústredných orgánov na pomoc súdnym orgánom s administratívnym postúpením a preberaním európskych zatykačov a ďalšej súvisiacej úradnej korešpondencie.

V značnom počte členských štátov boli určené ústredné orgány v súlade s článkom 7 ods. 1. Vo väčšine prípadov je týmto ústredným orgánom príslušné ministerstvo spravodlivosti. V niekoľkých členských štátoch boli určené viaceré ústredné orgány (napr. tri ústredné orgány: popri ministerstve spravodlivosti aj generálny prokurátor a policajné prezídium alebo spolkové ministerstvo vnútra a spolková kriminálna polícia).

Niekoľko členských štátov udelilo určenému ústrednému orgánu (prípadne určeným ústredným orgánom) dodatočné právomoci, ktoré nie sú povolené v článku 7 ods. 2 (napr. ústredné orgány zodpovedajú za predbežné potvrdenie prichádzajúcich európskych zatykačov alebo ústredný orgán môže za určitých podmienok odložiť výkon rozhodnutia o odovzdaní).

3.2. *Jazykový režim (článok 8 ods. 2)*

Podľa článku 8 ods. 2 príslušné vydávajúce orgány musia preložiť európsky zatykač do úradného jazyka (prípadne úradných jazykov) vykonávajúceho členského štátu. Členské štáty môžu vyhlásiť, že budú akceptovať preklad do jedného alebo viacerých ďalších úradných jazykov EÚ.

Viac ako polovica členských štátov uložila vyhlásenie, v ktorom sa uvádza, že akceptujú európske zatykače aj v iných úradných jazykoch ako je ich vlastný (obyčajne v angličtine).³⁵ Niekoľko členských štátov podmienilo platnosť svojich vyhlásení recipročným záväzkom iných členských štátov. Niekoľko členských štátov stanovilo preferenčné jazykové režimy pre prichádzajúce európske zatykače od určitých susedných členských štátov.

³⁴ Por. rozsudok Súdneho dvora z 9. októbra 2019, NJ, C-489/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:849.

³⁵ Príručka o vydávaní a vykonávaní európskeho zatykača, Ú. v. EÚ C 335, 6.10.2017, s. 1, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006\(02\)&from=DA](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=DA), s. 74 – 75.

3.3. Vymedzenie európskeho zatykača a povinnosť dodržiavať základné práva a základné právne zásady (článok 1)

3.3.1. Vymedzenie (článok 1 ods. 1)

Všetky členské štáty transponovali článok 1 ods. 1 rámcového rozhodnutia, v ktorom sa európsky zatykač vymedzuje ako súdne rozhodnutie³⁶ vydané členským štátom s cieľom zatknúť a vydať požadovanú osobu inému členskému štátu na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu alebo ochranného opatrenia.

Vo väčšine členských štátov sa európsky zatykač výslovne označuje za súdne rozhodnutie a takmer vo všetkých členských štátoch sa výslovne uvádza, že európsky zatykač sa musí uplatňovať na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu alebo ochranného opatrenia. Pokiaľ však ide o európske zatykače na účely vedenia trestného stíhania, niekoľko členských štátov sa odklonilo od rámcového rozhodnutia a zaviedli prístup s užším chápaním účelov trestného stíhania, pričom vyžadujú v súvislosti s európskym zatykačom „pripravenosť na súdne konanie“³⁷. Všetky členské štáty odkazujú na „odňatie slobody“; v niekoľkých členských štátoch však chýba výslovný odkaz na „ochranné opatrenie“.

3.3.2. Povinnosť dodržiavať základné práva a základné právne zásady (článok 1 ods. 3 a odôvodnenia 10, 12 a 13)

V článku 1 ods. 3 sa uvádza, že rámcovým rozhodnutím sa nemôže meniť povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne zásady zakotvené v článku 6 Zmluvy o Európskej únii³⁸. V článku 6 Zmluvy o Európskej únii sa odkazuje na Chartu základných práv Európskej únie³⁹, Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd⁴⁰ a na ústavné tradície spoločné pre členské štáty.

V odôvodnení 10 sa uvádza, že mechanizmus európskeho zatykača je založený na vysokej miere dôvery medzi členskými štátmi. Jeho vykonávanie sa môže pozastaviť iba v prípade vážneho a pretrvávajúceho porušovania zásad uvedených v článku 2 Zmluvy o Európskej únii⁴¹ členským štátom, zisteného Európskou radou v zmysle článku 7 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii⁴², s následkami uvedenými v článku 7 ods. 3⁴³ Zmluvy o Európskej únii⁴⁴.

V odôvodnení 12 sa uvádza, že nič v rámcovom rozhodnutí sa nemôže vykladať ako zákaz odmietnutia odovzdať osobu, na ktorú bol vydaný európsky zatykač, keď existujú dôvody domnievať sa, na základe objektívnych skutočností, že uvedený zatykač bol vydaný s cieľom trestného stíhania alebo potrestania osoby z dôvodu jej pohlavia, rasy, náboženského vyznania, etnického pôvodu, národnosti, jazyka, politického zmýšľania alebo sexuálnej orientácie alebo že postavenie tejto osoby môže byť predpojaté z niektorého z uvedených dôvodov. V odôvodnení 12 sa takisto uvádza, že rámcové

³⁶ Por. rozsudky Súdneho dvora z 10. novembra 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:858; Kovalkovas, C-477/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:861, a rozsudok Súdneho dvora z 9. októbra 2019, NJ, C-489/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:849.

³⁷ Pripravenosť na súdne konanie znamená, že bolo prijaté rozhodnutie o obvinení dotknutej osoby a o začatí súdneho konania v súvislosti s trestným činom.

³⁸ Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 13.

³⁹ Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 391.

⁴⁰ Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo 4. novembra 1950 (ETS č. 005).

⁴¹ Pred zmenami Zmluvy o Európskej únii: článok 6 ods. 1 Zmluvy o EÚ.

⁴² Pred zmenami Zmluvy o Európskej únii: článok 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ.

⁴³ Pred zmenami Zmluvy o Európskej únii: článok 7 ods. 2 Zmluvy o EÚ.

⁴⁴ Por. rozsudok Súdneho dvora z 25. júla 2018, LM, C-216/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:586.

rozhodnutie nebráni členskému štátu v uplatňovaní jeho ústavných zásad týkajúcich sa riadneho procesu, slobody združovania, slobody tlače a slobody prejavu v iných médiách.

V odôvodnení 13 sa zohľadňuje článok 4 a článok 19 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie a uvádza sa v ňom, že žiadna osoba by sa nemala previesť, vypovedať alebo vydať do štátu, kde jej vážne hrozí výkon trestu smrti, mučenia alebo iného neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo potrestania⁴⁵.

Tieto ustanovenia sa na členské štáty uplatňujú, keď konajú ako vydávajúci členský štát a aj ako vykonávajúci členský štát.⁴⁶

Veľká väčšina členských štátov výslovne transponovala povinnosť dodržiavať základné práva a základné právne zásady, niektoré štáty vo všeobecnom vyjadrení a iné prostredníctvom konkrétneho odkazu na práva uvedené v odôvodneniach 12 a 13. Napríklad v niektorých vnútroštátnych transpozíciách sa nachádzajú všeobecné odkazy na zmluvy o ľudských právach a základných slobodách⁴⁷ a/alebo na článok 6 Zmluvy o Európskej únii. Niektoré členské štáty transponovali článok 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia tak, že uvádzajú len odkaz na Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pričom vynechávajú odkaz na Chartu základných práv Európskej únie.

Niektoré členské štáty odkazujú aj na vnútroštátne ústavy. Odkazy na vnútroštátne ústavy však môžu ísť nad rámec článku 1 ods. 3 najmä preto, že v článku 6 Zmluvy o Európskej únii sa uvádzajú len tie ústavné zásady, ktoré sú spoločné pre členské štáty. Podľa judikatúry Súdneho dvora členské štáty nemôžu od iného členského štátu požadovať vyššiu úroveň vnútroštátnej ochrany základných práv ako je stanovené v práve EÚ⁴⁸.

Navyše niekoľko členských štátov vo svojich vykonávacích ustanoveniach výslovne neodkazuje na základné práva a základné právne zásady, pretože tieto členské štáty sú povinné dodržiavať základné práva a základné právne zásady na základe svojho ústavného práva.

Napriek tomu, že v rámcovom rozhodnutí nie je uvedené zodpovedajúce ustanovenie, väčšina členských štátov výslovne stanovuje povinný dôvod na nevykonanie na základe porušenia základných práv alebo prostredníctvom odkazu na porušenie práv uvedených v odôvodneniach 12 a 13 (napr. z dôvodu rasy, štátnej príslušnosti, náboženského vyznania alebo politického zmýšľania).

⁴⁵ Por. rozsudok Súdneho dvora z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, bod 104. rozsudok Súdneho dvora zo 6. septembra 2016, Bob-Dogi, C-182/15, ECLI:EU:C:2016:630, bod 60; uznesenie Súdneho dvora zo 6. septembra 2017, Schotthöfer & Steiner/Adelsmayr, C-473/15, ECLI:EU:C:2017:633, bod 27; rozsudok Súdneho dvora z 25. júla 2018, ML, C-220/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:589; rozsudok Súdneho dvora z 15. októbra 2019, Dorobantu, C-128/18, ECLI:EU:C:2019:857, a rozsudok Súdneho dvora z 2. apríla 2020, IN, vec C-897/19 PPU, ECLI:EU:C:2020:262, body 63 až 68.

⁴⁶ Por. rozsudok Súdneho dvora z 29. januára 2013, Radu, C-396/11, ECLI:EU:C:2013:39, body 39 až 43; rozsudok Súdneho dvora zo 16. júla 2015, Lanigan, C-237/15 PPU, ECLI:EU:C:2015:474, body 53 a 54, a rozsudok Súdneho dvora zo 6. decembra 2018, IK, C-551/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:991, body 66 a 67.

⁴⁷ Napríklad Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd; Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu z 10. decembra 1984; Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach zo 16. decembra 1966; Dohovor o právnom postavení utečencov z 28. júla 1951.

⁴⁸ Por. rozsudok Súdneho dvora z 26. februára 2013, Melloni, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, bod 63, a rozsudok Súdneho dvora z 15. októbra, Dorobantu, C-128/18, ECLI:EU:C:2019:857, bod 79.

3.4. Vydanie európskeho zatykača (článok 2 ods. 1 a článok 8 ods. 1)

3.4.1. Rozsah pôsobnosti a podmienky vydania európskeho zatykača (článok 2 ods. 1)

Európsky zatykač sa môže vydať za činy, ktoré môžu byť potrestané podľa zákona vydávajúceho členského štátu trestom odňatia slobody alebo ochranným opatrením, ktorých horná hranica je najmenej 12 mesiacov, alebo ak bol vynesený rozsudok alebo uložené ochranné opatrenie pre tresty s minimálnou dĺžkou štyri mesiace.

Väčšina členských štátov transponovala toto ustanovenie správne. Niekoľko členských štátov však výslovne neudelilo príslušným vydávajúcim súdnym orgánom diskrečnú právomoc preskúmať, či je vzhľadom na konkrétne okolnosti jednotlivých prípadov primerané vydať európsky zatykač⁴⁹.

Niekoľko členských štátov stanovilo užší rozsah pôsobnosti s cieľom riešiť primeranosť⁵⁰ európskych zatykačov, ktoré môžu vydávať ich súdne orgány (napr. zavedenie vyšších hraníc, požiadavka, aby ešte zostávali štyri mesiace výkonu trestu, alebo požiadavka, že európsky zatykač musí byť v záujme spravodlivosti).

Rámcovým rozhodnutím sa neupravuje odovzdávanie osôb v prípade trestných činov, za ktoré sa môže uložiť trest nižší ako hranica uvedená v článku 2 ods. 1, ak ide o vedľajšie trestné činy k hlavným trestným činom, ktoré splňajú túto hranicu⁵¹. V praxi sa niektoré členské štáty rozhodli odovzdať v takýchto prípadoch umožniť, zatiaľ čo iné nie.⁵²

Navyše niektoré členské štáty výslovne upravili rozsah pôsobnosti v súlade s rámcovým rozhodnutím Rady 2009/829/SVV o opatreniach dohľadu ako alternatíve väzby⁵³ v tom zmysle, že európsky zatykač možno vydať aj v prípade nesplnenia hranice 12 mesiacov, ak bolo porušené opatrenie dohľadu.

3.4.2. Požiadavky na obsah európskeho zatykača a prvá úroveň súdnej ochrany (článok 8 ods. 1)

V článku 8 ods. 1 rámcového rozhodnutia sa stanovujú požiadavky na obsah európskeho zatykača⁵⁴. Ide predovšetkým o tieto požiadavky:

- dôkaz o vykonateľnom súdnom rozhodnutí⁵⁵ (ako je vnútroštátny zatykač), ktoré musí byť odlišné od samotného európskeho zatykača s cieľom zaručiť prvú úroveň súdnej ochrany⁵⁶,

⁴⁹ Por. rozsudok Súdneho dvora z 27. mája 2019, OG a PI, C-508/18 a C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456, body 71 a 75.

⁵⁰ SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o vykonávaní rámcového rozhodnutia Rady z 13. júna 2002 od roku 2007, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DC0175&from=SK>, s. 7– 8.

⁵¹ Európsky dohovor o vydávaní z 13. decembra 1957 (ETS č. 024) obsahuje ustanovenie o vedľajších trestných činoch.

⁵² Príručka o vydávaní a vykonávaní európskeho zatykača, Ú. v. EÚ C 335, 6.10.2017, s. 1, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006\(02\)&from=DA](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=DA), s. 82.

⁵³ Rámcové rozhodnutie Rady 2009/829/SVV z 23. októbra 2009 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozhodnutia o opatreniach dohľadu ako alternatíve väzby medzi členskými štátmi Európskej únie, Ú. v. EÚ L 294, 11.11.2009, s. 20.

⁵⁴ Por. rozsudok Súdneho dvora z 1. decembra 2008, Leymann a Pustovarov, C-388/08 PPU, ECLI:EU:C:2008:669, body 52 a 53, a rozsudok Súdneho dvora z 23. januára 2018, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, body 57 až 59.

- charakter a skutková podstata trestného činu,
- opis okolností, za ktorých bol trestný čin spáchaný, vrátane času, miesta a miery účasti vyžiadanej osoby na trestnom čine, ako aj uložený trest⁵⁷.

Takmer všetky členské štáty transponovali článok 8 ods. 1 rámcového rozhodnutia úplne a správne, pričom v pomerne vysokom počte prípadov ide o doslovnú transpozíciu článku 8 ods. 1. Jeden členský štát stanovuje, že k európskemu zatykaču musia byť priložené ďalšie dokumenty (napr. kópia uplatniteľných ustanovení, správa o skutočnostiach, na základe ktorých bol európsky zatykač vydaný, informácie o zdrojoch dôkazov).

3.5. Priame kontakty medzi vydávajúcim súdnym orgánom a vykonávajúcim súdnym orgánom (článok 10 ods. 5 a článok 15 ods. 2)

V článku 10 ods. 5 sa stanovuje, že všetky problémy súvisiace s postúpením alebo pravosťou všetkých dokumentov potrebných pre výkon európskeho zatykača sa musia vyriešiť prostredníctvom priamych kontaktov medzi zúčastnenými súdnymi orgánmi alebo, ak je to vhodné, prostredníctvom ústredných orgánov členských štátov (por. oddiel 3.1). Viac ako polovica členských štátov transponovala článok 10 ods. 5 správne; v niektorých členských štátoch však nebolo možné identifikovať príslušné ustanovenia a niekoľko členských štátov ho transponovalo len čiastočne (napr. výslovne sa zaoberajú len pravosťou, a nie otázkami súvisiacimi s postúpením).

Ak vykonávajúci súdny orgán považuje informácie oznámené vydávajúcim členským štátom za nedostatočné na rozhodnutie o vydaní, podľa článku 15 ods. 2 požiada o urýchlené doplnenie ďalších potrebných informácií⁵⁸. Týka sa to najmä článkov 3 až 5 (dôvody na nevykonanie – por. oddiel 3.8 a záruky – por. oddiel 3.9) a článku 8 (obsah – por. oddiel 3.4.2) rámcového rozhodnutia⁵⁹. Vykonávajúci súdny orgán môže stanoviť lehotu na doručenie týchto informácií s prihliadnutím na potrebu dodržiavať lehoty stanovené v článku 17 (por. oddiel 3.13). Veľa členských štátov transponovalo toto ustanovenie správne. Niektoré členské štáty výslovne neuvádzajú, že sa to má vykonať urýchlene, ale uvádzajú, že je nutné stanoviť lehoty. Jeden členský štát transponoval toto ustanovenie ako nepovinné. V prípade dvoch členských štátov sa však príslušné ustanovenia nezistili.

⁵⁵ Por. rozsudok Súdneho dvora z 1. júna 2016, Bob-Dogi, C-241/15, ECLI:EU:C:2016:385, body 54 a 58, a rozsudok z 10. novembra 2016, Özçelik, C-453/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:860, body 33 až 37.

⁵⁶ Por. rozsudok Súdneho dvora z 1. júna 2016, Bob-Dogi, C-241/15, ECLI:EU:C:2016:385, body 55 a 56, rozsudok Súdneho dvora z 27. mája 2019, OG a PI, C-508/18 a C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456, body 66 a 67, a rozsudok Súdneho dvora z 27. mája 2019, PF, C-509/18, ECLI:EU:C:2019:457, body 44 a 45.

⁵⁷ Por. rozsudok Súdneho dvora z 1. decembra 2008, Leymann a Pustovarov, C-388/08 PPU, ECLI:EU:C:2008:669, bod 52, rozsudok Súdneho dvora zo 6. decembra 2018, IK, C-551/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:991, a rozsudok Súdneho dvora z 3. marca 2020, X, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, bod 37.

⁵⁸ Por. rozsudok Súdneho dvora z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, body 95 a 96; rozsudok Súdneho dvora z 1. júna 2016, Bob-Dogi, C-241/15, ECLI:EU:C:2016:385, bod 65; rozsudok Súdneho dvora z 23. januára 2018, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, body 60 a 61; rozsudok Súdneho dvora z 25. júla 2018, ML, C-220/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:589, bod 63, a rozsudok Súdneho dvora z 15. októbra 2019, Dorobantu, C-128/18, ECLI:EU:C:2019:857, bod 67.

⁵⁹ Por. rozsudok Súdneho dvora z piatok, 22. decembra 2017, Ardic, C-571/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:1026, bod 91.

3.6. Vykonanie európskeho zatykača (článok 1 ods. 2)

Vykonávajúci súdny orgán má všeobecnú povinnosť vykonať európsky zatykač na základe zásady vzájomného uznávania⁶⁰ a v súlade s ustanoveniami rámcového rozhodnutia (článok 1 ods. 2).

Menej ako polovica členských štátov sa vo svojich právnych predpisoch výslovne odvoláva na zásadu vzájomného uznávania. Dva členské štáty sa na túto zásadu odvolávajú právne nezáväzným spôsobom (*soft law*). Niekoľko členských štátov sa namiesto toho odvoláva na zásadu reciprocity. V niekoľkých ďalších členských štátoch sa nezistili žiadne osobitné transpozičné ustanovenia. V prípadoch, keď sa vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktorými sa transponuje rámcové rozhodnutie, výslovne neuvádza zásada vzájomného uznávania, možno ju vyvodiť zo štruktúry transpozičných právnych predpisov. Predovšetkým z transpozície dôvodov na nevykonanie však vyplýva, že zásada vzájomného uznávania sa v plnej miere nedodržiava v značnom počte členských štátov (por. 3.8).

3.7. Obojstranná trestnosť (článok 2 ods. 2 a 4)

3.7.1. Zoznam 32 trestných činov, ktoré sú dôvodom na odovzdanie osoby bez overovania obojstrannej trestnosti (článok 2 ods. 2)

V článku 2 ods. 2 je uvedený zoznam 32 kategórií trestných činov, ktoré sú dôvodom na odovzdanie osoby bez overovania obojstrannej trestnosti, či sú trestné v členskom štáte, ktorý vydal rozhodnutie o treste odňatia slobody alebo o ochrannom opatrení, ktorých horná hranica je najmenej tri roky a sú vymedzené trestným poriadkom vydávajúceho členského štátu⁶¹.

Niektoré kategórie 32 trestných činov boli do určitej miery harmonizované na úrovni EÚ na základe článku 83 Zmluvy o fungovaní Európskej únie⁶².

Väčšina členských štátov transponovala článok 2 ods. 2 doslovne. Niekoľko členských štátov vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch uviedlo priamy odkaz na článok 2 ods. 2. Dva členské štáty však zaviedli významné zmeny ovplyvňujúce zoznam 32 trestných činov (napríklad prostredníctvom zúženia rozsahu určitých kategórií alebo tým, že netransponovali všetky kategórie). Okrem toho niekoľko členských štátov stanovuje overovanie obojstrannej trestnosti v prípadoch, ktoré sa týkajú ich vlastných štátnych príslušníkov. Jeden členský štát

⁶⁰ Por. rozsudok Súdneho dvora z 26. februára 2013, Melloni, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, bod 36; rozsudok Súdneho dvora z 30. mája 2013, Jeremy F, C-168/13, ECLI:EU:C:2013:358, bod 34, a rozsudok Súdneho dvora z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, bod 79.

⁶¹ Por. rozsudok Súdneho dvora z 3. mája 2007, Advocaten voor de Wereld, C-303/05, ECLI:EU:C:2007:261, body 48 až 60, a rozsudok Súdneho dvora z 3. marca 2020, X, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, body 36 až 39.

⁶² Napr.: **finančná trestná činnosť**: smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/62/EÚ z 15. mája 2014 o trestnoprávnej ochrane eura a ostatných mien proti falšovaniu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2000/383/SVV, Ú. v. EÚ L 151, 21.5.2014, s. 1; **terorizmus**: smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/541 z 15. marca 2017 o boji proti terorizmu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV a mení rozhodnutie Rady 2005/671/SVV, Ú. v. EÚ L 88, 31.3.2017, s. 6; **počítačová kriminalita**: smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/40/EÚ z 12. augusta 2013 o útokoch na informačné systémy, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2005/222/SVV, Ú. v. EÚ L 218, 14.8.2013, s. 8, a **obchodovanie s ľuďmi**: smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/629/SVV, Ú. v. EÚ L 101, 15.4.2011, s. 1.

stanovil, že keď vykonáva úlohu vykonávajúceho členského štátu, nemali by sa pri posudzovaní hranice najmenej troch rokov zohľadňovať príťažujúce okolnosti.

3.7.2. Overovanie obojstrannej trestnosti (článok 2 ods. 4)

Vykonávajúci súdny orgán môže overiť obojstrannú trestnosť v prípade trestných činov, ktoré nie sú uvedené na zozname 32 trestných činov, alebo v prípade trestných činov, ktoré sú uvedené na zozname, ale nie je splnená hranica troch rokov⁶³. Preto odovzdanie môže podliehať podmienke, aby činy, pre ktoré bol vydaný európsky zatykač, boli trestným činom podľa právnych predpisov vykonávajúceho členského štátu, bez ohľadu na prvky, ktoré ho tvoria, alebo spôsob jeho opísania⁶⁴ (článok 2 ods. 4). Všetky členské štáty transponovali článok 2 ods. 4 rámcového rozhodnutia. V niekoľkých členských štátoch však nebolo možné identifikovať príslušné ustanovenia týkajúce sa neexistencie obojstrannej trestnosti ako dôvodu na nevykonanie (por. oddiel 3.8.2).

Väčšina členských štátov výslovne netransponovala ustanovenie, že overenie obojstrannej trestnosti sa musí vykonať v súvislosti so zodpovedajúcim trestným činom podľa právnych predpisov vykonávajúceho členského štátu „bez ohľadu na prvky, ktoré ho tvoria, alebo spôsob jeho opísania“.

Navyše niekoľko členských štátov stanovilo dodatočné podmienky (napr. požaduje sa, aby bolo možné za trestný čin, v prípade ktorého sa overuje obojstranná trestnosť, uložiť trest odňatia slobody 12 mesiacov vo vydávajúcom aj vo vykonávajúcom členskom štáte⁶⁵; alebo sa požaduje klasifikácia ako prečinu alebo ako zločinu podľa právnych predpisov vykonávajúceho členského štátu; alebo sa vylučujú príťažujúce okolnosti pri posudzovaní hranice najmenej 12 mesiacov; alebo sa v súvislosti s európskym zatykačom na účely vykonania ukladá požiadavka, aby ešte zostávali štyri mesiace výkonu trestu).

3.8. Dôvody na nevykonanie (odmietnutie) (články 3, 4 a 4a)

Všeobecná povinnosť vykonať európsky zatykač stanovená v článku 1 ods. 2 je obmedzená povinnými a nepovinnými dôvodmi na nevykonanie európskeho zatykača (články 3, 4 a 4a rámcového rozhodnutia). Tieto dôvody sú vyčerpávajúce⁶⁶. Pokiaľ ide o dôvody na nepovinné nevykonanie, vykonávajúci súdny orgán môže využiť len tie, ktoré sú transponované do jeho vnútroštátnych právnych predpisov⁶⁷. Navyše odmietnutie vykonania európskeho zatykača by malo byť výnimkou, ktorú treba vykladať reštriktívne⁶⁸.

Z posúdenia však vyplýva, že viac ako polovica členských štátov stanovila dodatočné dôvody na nevykonanie [napr. na základe základných práv (por. oddiel 3.3.2), politických trestných činov, zásady proporcionality, dodatočných hraničných hodnôt vo vykonávajúcich členských štátoch (por. oddiel 3.7.2), požiadavky pripravenosti na súdne konanie (por. oddiel 3.3.1) alebo určenia viny, ak vyžiadaná osoba nesúhlasí

⁶³ Por. rozsudok Súdneho dvora z 3. marca 2020, X, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, bod 42.

⁶⁴ Por. rozsudok Súdneho dvora z 11. januára 2017, Grundza, C-289/15, ECLI:EU:C:2017:4, body 35, 38 a 49.

⁶⁵ Por. uznesenie Súdneho dvora z 25. septembra 2015, A, C-463/15, ECLI:EU:C:2015:634.

⁶⁶ Por. rozsudok Súdneho dvora zo 6. októbra 2009, Wolzenburg, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, bod 57, a rozsudok Súdneho dvora z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, bod 80.

⁶⁷ Por. rozsudok Súdneho dvora z 29. júna 2017, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, bod 21.

⁶⁸ Por. rozsudok Súdneho dvora z 29. júna 2017, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, bod 19, a rozsudok Súdneho dvora z 10. augusta 2017, Tupikas, C-270/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:628, bod 50.

s odovzdaním, na základe ohrozenia bezpečnosti, verejného poriadku alebo ďalších základných záujmov vykonávajúceho členského štátu].

Navyše niektoré členské štáty stanovili dodatočné požiadavky a obmedzenia týkajúce sa ich vlastných štátnych príslušníkov (napr. overovanie obojstrannej trestnosti v prípade vlastných štátnych príslušníkov).

3.8.1. Povinné dôvody na nevykonanie

Keď sa uplatňuje jeden alebo viacero povinných dôvodov na nevykonanie, vykonávajúci súdny orgán musí odmietnuť vykonať európsky zatykač (článok 3).

- **Amnestia (článok 3 ods. 1)**

Vykonanie sa musí odmietnuť, ak sa na trestný čin, na ktorom je založený európsky zatykač, vo vykonávajúcom členskom štáte vzťahuje amnestia. Ďalšou požiadavkou je, aby vykonávajúci členský štát mal právomoc stíhať trestný čin podľa svojho vlastného trestného práva. Takmer všetky členské štáty transponovali článok 3 ods. 1. V jednom členskom štáte sa príslušné ustanovenie nezistilo. V niekoľkých členských štátoch sa odkazuje na „milosť“ namiesto „amnestie“, prípadne sa uvádzajú obidva tieto pojmy.

- **Zásada *ne bis in idem* (článok 3 ods. 2)**

Vykonanie sa musí odmietnuť, ak vykonávajúci súdny orgán je informovaný o tom, že vyžiadaná osoba bola s konečnou platnosťou odsúdená⁶⁹ niektorým členským štátom za rovnaké trestné činy (požiadavka *idem*⁷⁰ ako samostatný pojem práva EÚ⁷¹). V prípade vynesenia rozsudku sa takisto požaduje, aby bol rozsudok vykonaný alebo sa v súčasnosti vykonával, alebo aby už nemohol byť vykonaný podľa právnych predpisov členského štátu vynášajúceho rozsudok (požiadavky na presadzovanie⁷²).

Všetky členské štáty transponovali článok 3 ods. 2. V niekoľkých členských štátoch sa však odkazuje na „rovnaké trestné činy“ namiesto „rovnakých činov“.⁷³ Pokiaľ ide o požiadavky na presadzovanie, niektoré členské štáty netransponovali všetky tri alternatívne kritériá.

⁶⁹ Por. rozsudok Súdneho dvora z 11. februára 2003, Gözütok a Brügge, C-187/01, ECLI:EU:C:2003:87; rozsudok Súdneho dvora z 10. marca 2005, Miraglia, C-469/03, ECLI:EU:C:2005:156; rozsudok Súdneho dvora z 28. septembra 2006, van Straaten, C-150/05, ECLI:EU:C:2006:614; rozsudok Súdneho dvora z 22. decembra 2008, Turanský, C-491/07, ECLI:EU:C:2008:768; rozsudok Súdneho dvora zo 16. novembra 2010, Mantello, C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683; rozsudok Súdneho dvora z 5. júna 2014, M, C-398/12, ECLI:EU:C:2014:1057; rozsudok Súdneho dvora z 29. júna 2016, Kossowski, C-486/14, ECLI:EU:C:2016:483, a rozsudok Súdneho dvora z 25. júla 2018, AY, C-268/17, ECLI:EU:C:2018:602.

⁷⁰ Por. rozsudok Súdneho dvora z 9. marca 2006, Van Esbroeck, C-436/04, ECLI:EU:C:2006:165; rozsudok Súdneho dvora z 28. septembra 2006, van Straaten, C-150/05, ECLI:EU:C:2006:614; rozsudok Súdneho dvora z 28. septembra 2006, Gasparini a iní, C-467/04, ECLI:EU:C:2006:610; rozsudok Súdneho dvora z 18. júla 2007, Kretzinger, C-288/05, ECLI:EU:C:2007:441; rozsudok Súdneho dvora z 18. júla 2007, Kraaijenbrink, C-367/05, ECLI:EU:C:2007:444; a rozsudok Súdneho dvora zo 16. novembra 2010, Mantello, C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683.

⁷¹ Por. rozsudok Súdneho dvora zo 16. novembra 2010, Mantello, C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683, bod 38.

⁷² Por. rozsudok Súdneho dvora z 11. februára 2003, Gözütok a Brügge, C-187/01, ECLI:EU:C:2003:87; rozsudok Súdneho dvora z 18. júla 2007, Kretzinger, C-288/05, ECLI:EU:C:2007:441; rozsudok Súdneho dvora z 11. decembra 2008, Bourquain, C-297/07, ECLI:EU:C:2008:708, a rozsudok Súdneho dvora z 27. mája 2014, Spasic, C-129/14 PPU, ECLI:EU:C:2014:586.

⁷³ Táto poznámka sa uplatňuje aj na ďalšie príslušné články (napr. článok 4 ods. 2, 3 a 5 rámcového rozhodnutia), v ktorých sa uvádzajú „rovnaké činy“.

- **Vek pod hranicou trestnoprávnej zodpovednosti (článok 3 ods. 3)**

Vykonanie sa musí odmietnuť, ak vyžiadaná osoba sa podľa právnych predpisov vykonávajúceho členského štátu nemôže vzhľadom na svoj vek považovať za trestnoprávne zodpovednú za činy, na základe ktorých bol európsky zatykač vydaný⁷⁴. V súvislosti s transpozíciou článku 3 ods. 3 neboli zistené žiadne problémy, hoci vek trestnoprávnej zodpovednosti môže byť v jednotlivých členských štátoch odlišný.

3.8.2. Dôvody na nepovinné nevykonanie (články 4 a 4a)

V článkoch 4 a 4a rámcového rozhodnutia sa stanovuje osem nepovinných dôvodov na nevykonanie. Členské štáty nie sú povinné transponovať nepovinné dôvody na nevykonanie⁷⁵.

Niektoré členské štáty transponovali len určité dôvody z článku 4. Navyše viaceré členské štáty transponované dôvody stanovili ako povinné a svojim výkonným orgánom neudelili žiadnu diskrečnú právomoc. Iba niekoľko členských štátov stanovilo všetky transponované dôvody ako nepovinné. Okrem toho niektoré členské štáty transponovali určité dôvody z článkov 4 a 4a ako nepovinné a určité dôvody ako povinné.

- **Neexistencia obojstrannej trestnosti (článok 4 ods. 1)**

Vykonanie európskeho zatykača možno odmietnuť, ak v prípadoch uvedených v článku 2 ods. 4 (por. oddiel 3.7.2) čin, na základe ktorého je európsky zatykač vydaný, nie je trestným činom podľa právnych predpisov vykonávajúceho členského štátu⁷⁶ okrem trestných činov súvisiacich s daňami alebo poplatkami, clami a devízami (fiškálne trestné činy). Navyše článok 4 ods. 1 sa vzťahuje len na trestné činy, ktoré nie sú zahrnuté do zoznamu 32 trestných činov, pri ktorých je overovanie obojstrannej trestnosti zrušené, ak je splnená hranica troch rokov⁷⁷ (článok 2 ods. 2).

V niekoľkých členských štátoch nebolo možné identifikovať príslušné ustanovenia, hoci tieto členské štáty transponovali článok 2 ods. 4 (por. oddiel 3.7.1). Niektoré členské štáty transponovali článok 4 ods. 1 ako nepovinný dôvod a viaceré členské štáty článok 4 ods. 1 transponovali ako povinný dôvod na nevykonanie.

Väčšina členských štátov transponovala výnimku týkajúcu sa fiškálnych trestných činov, ktoré súvisia s daňami alebo poplatkami, clami a devízami. Niektoré členské štáty však výnimku transponovali len čiastočne (napr. vynechali odkaz na „clá a devízy“). Niekoľko členských štátov netransponovalo výslovne výnimku týkajúcu sa fiškálnych trestných činov. Navyše v jednom členskom štáte sa na fiškálne trestné činy výslovne vzťahuje požiadavka na podobnosť daní a poplatkov vo vydávajúcom a vykonávajúcom členskom štáte vrátane požiadavky, ktorá sa týka trestu odňatia slobody na najmenej tri roky (bez priťažujúcich okolností) vo vykonávajúcom členskom štáte.

Niekoľko členských štátov stanovilo dodatočné požiadavky (por. oddiel 3.7.2).

⁷⁴ Por. rozsudok Súdneho dvora z 23. januára 2018, Piotrowski, C-367/16, ECLI:EU:C:2018:27.

⁷⁵ Por. rozsudok Súdneho dvora zo 6. októbra 2009, Wolzenburg, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, body 59 až 61, a rozsudok Súdneho dvora z 29. júna 2017, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, bod 21.

⁷⁶ Por. rozsudok Súdneho dvora z 11. januára 2017, Grundza, C-289/15, ECLI:EU:C:2017:4, body 38 a 49.

⁷⁷ Por. rozsudok Súdneho dvora z 3. marca 2020, X, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, bod 42.

- **Neukončené trestné stíhanie vo vykonávajúcom členskom štáte (článok 4 ods. 2)**

Vykonanie možno odmietnuť, ak osoba, na ktorú sa vzťahuje európsky zatykač, je trestne stíhaná vo vykonávajúcom členskom štáte za rovnaký čin ako ten, ktorý je dôvodom európskeho zatykača.

Všetky členské štáty transponovali článok 4 ods. 2. Väčšina členských štátov ho transponovala ako nepovinný dôvod na nevykonanie okrem štátov, v ktorých je povinný alebo čiastočne povinný (napr. jeden členský štát zvýhodňuje vlastných štátnych príslušníkov tak, že stanovil, že dôvod na nevykonanie je povinný v prípade jeho vlastných štátnych príslušníkov a nepovinný v prípade cudzích štátnych príslušníkov). Jeden členský štát napríklad podmienil dôvod tým, že vedenie trestného konania musí byť zjavne jednoduchšie vo vykonávajúcom členskom štáte.

- **Trestné stíhanie za rovnaký trestný čin nie je vo vykonávajúcom členskom štáte možné (článok 4 ods. 3)**

V rámci transpozície článku 4 ods. 3 treba rozlišovať medzi troma situáciami: súdne orgány vykonávajúceho členského štátu sa rozhodli nestíhať trestný čin, na základe ktorého bol európsky zatykač vydaný, alebo rozhodli o zastavení súdneho konania, alebo bol vynesenej definitívny rozsudok proti vyžiadanej osobe v niektorom členskom štáte pre rovnaké činy, čo bráni ďalšiemu konaniu.

Len jeden členský štát netransponoval článok 4 ods. 3. Polovica členských štátov ho transponovala ako nepovinný dôvod na nevykonanie. Ostatné členské štáty ho transponovali ako povinný dôvod okrem niekoľkých, ktoré transponovali niektoré z troch alternatívnych podmienok ako nepovinné a niektoré ako povinné. Okrem toho niektoré z týchto členských štátov len čiastočne transponovali tri podmienky z článku 4 ods. 3.

- **Trestné stíhanie alebo trest sú premlčané (článok 4 ods. 4)**

Vykonanie možno odmietnuť, ak trestné stíhanie alebo trest vyžiadanej osoby sú premlčané podľa práva vykonávajúceho členského štátu a príslušné činy patria do právomoci členského štátu podľa jeho vlastného trestného práva.

Takmer všetky členské štáty (okrem jedného) transponovali článok 4 ods. 4. Jeden členský štát uvádza uplynutie času. Viacero členských štátov stanovilo tento dôvod na nevykonanie ako povinný.

- **Platný rozsudok v tret'om štáte – nadnárodná zásada *ne bis in idem* (článok 4 ods. 5)**

Vykonanie možno odmietnuť, ak vykonávajúci súdny orgán je informovaný, že vyžiadaná osoba bola s konečnou platnosťou odsúdená tretím štátom za rovnaké činy (požiadavka *idem*) za predpokladu, že ak bol vynesenej rozsudok, tento rozsudok bol vykonaný alebo sa v súčasnosti vykonáva alebo už nemôže byť vykonaný podľa práva krajiny vynášajúcej rozsudok (požiadavky na presadzovanie).

Všetky členské štáty okrem jedného transponovali článok 4 ods. 5. Viac ako polovica členských štátov ho transponovala ako nepovinný dôvod na nevykonanie, ostatné členské štáty ako povinný dôvod. Niektoré členské štáty však len čiastočne transponovali tri alternatívne podmienky týkajúce sa presadzovania.

- **Vykonávajúci členský štát sa zaviazal vykonať rozsudok (článok 4 ods. 6)**

Ak bol európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia a ak sa vyžiadaná osoba zdržiava vo vykonávajúcom členskom štáte, je jeho štátnym príslušníkom alebo v ňom má pobyt, vykonávajúci súdny orgán môže zvážiť, či by sa namiesto odovzdania osoby do vydávajúceho členského štátu mohol trest vykonať v jeho členskom štáte.⁷⁸ Pojmy „mať pobyt“ a „zdržiavať sa“ uvedené v článku 4 ods. 6 musia byť vymedzené jednotne, pretože sa týkajú samostatných pojmov práva EÚ⁷⁹.

Niekoľko členských štátov netransponovalo článok 4 ods. 6. Ďalšie členské štáty ho transponovali rôznymi spôsobmi, pretože osobný rozsah transpozície článku 4 ods. 6 je pomerne rozmanitý.

Len približne polovica členských štátov transponovala článok 4 ods. 6 ako nepovinný dôvod na nevykonanie. Väčšina členských štátov ho stanovila ako povinný⁸⁰ alebo čiastočne povinný, pretože niektoré členské štáty rozlišujú medzi vlastnými a cudzími štátnymi príslušníkmi⁸¹ (osobami s pobytom), pričom dôvod na nevykonanie stanovili ako povinný v prípade vlastných štátnych príslušníkov a ako nepovinný v prípade osôb s pobytom, prípadne sa k týmto osobám nevyjadrujú. Niektoré členské štáty presnejšie vymedzili podmienku pobytu (napr. trvalý pobyt⁸² v trvaní dvoch alebo piatich rokov, povolenie na pobyt⁸³). Navyše jeden členský štát transponoval článok 4 ods. 6 tak, že sa uplatňuje len na občanov EÚ, a tak sú vylúčení štátni príslušníci tretích krajín. Na druhej strane jeden členský štát výslovne uvádza osoby, ktorým bol udelený azyl. Len niekoľko členských štátov transponovalo článok 4 ods. 6 tak, aby sa vzťahoval aj na osoby, ktoré sa zdržiavajú v členskom štáte.

- **Exteritorialita (trestné činy spáchané mimo územia vydávajúceho členského štátu) (článok 4 ods. 7)**

Vykonanie možno odmietnuť, ak sa európsky zatykač vzťahuje na trestné činy, ktoré:

a) sa považujú právnym predpisom vykonávajúceho členského štátu za činy, ktoré boli spáchané úplne alebo sčasti na území vykonávajúceho členského štátu alebo na mieste, ktoré je zaň považované;

alebo

⁷⁸ Por. rozsudok Súdneho dvora z 29. júna 2017, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, body 21 až 24; rozsudok Súdneho dvora z 13. decembra 2018, Sut, C-514/17, ECLI:EU:C:2018:1016, body 34 až 38, a rozsudok Súdneho dvora z 24. júna 2019, Popławski II, C- 573/17, ECLI:EU:C:2019:530.

Por. rámcové rozhodnutie Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukládajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii, Ú. v. EÚ L 327, 5.12.2008, s. 27; Príručka o odovzdávaní odsúdených osôb a trestoch odňatia slobody v Európskej únii, Ú. v. EÚ C 403, 29.11.2019, s. 2:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC1129\(01\)&from=SK](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC1129(01)&from=SK), s. 34.

⁷⁹ Por. rozsudok Súdneho dvora zo 17. júla 2008, Kozłowski, C-66/08, ECLI:EU:C:2008:437, body 46 a 54.

⁸⁰ Por. rozsudok Súdneho dvora z 29. júna 2017, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, bod 21.

⁸¹ Por. rozsudok Súdneho dvora z 5. septembra 2012, Lopes da Silva Jorge, C-42/11, ECLI:EU:C:2012:517, body 52 a 59.

⁸² Por. rozsudok Súdneho dvora zo 6. októbra 2009, Wolzenburg, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, bod 74.

⁸³ Por. rozsudok Súdneho dvora zo 6. októbra 2009, Wolzenburg, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, bod 53.

b) sa spáchali mimo územia vydávajúceho členského štátu a právne predpisy vykonávajúceho členského štátu neumožňujú sťažovanie za rovnaké trestné činy, ak boli spáchané mimo jeho územia.

Niektoré členské štáty transponovali len jeden z dvoch uvedených dôvodov.

Niekoľko členských štátov netransponovalo dôvod uvedený v písm. a). Viac ako polovica členských štátov transponovala dôvod uvedený v písm. a) ako nepovinný dôvod na nevykonanie. Navyše niektoré z týchto členských štátov výslovne netransponovali text „úplne alebo sčasti“ a/alebo text „na mieste, ktoré je zaň považované“.

Niekoľko členských štátov netransponovalo dôvod uvedený v písm. b). Viac ako polovica členských štátov transponovala toto ustanovenie ako nepovinný dôvod na nevykonanie.

• **Konania v neprítomnosti (článok 4a)**

V článku 4a sa stanovuje nepovinný dôvod na nevykonanie v situáciách, keď bol vykonávajúcemu súdnemu orgánu doručený európsky zatykač týkajúci sa výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia, ktoré sú výsledkom konania vo vydávajúcom členskom štáte, na ktorom sa dotknutá osoba osobne nezúčastnila⁸⁴ (rozhodnutie vynesené v neprítomnosti obžalovaného). S touto možnosťou sú však spojené štyri výnimky, keď vykonávajúci súdny orgán nemôže odmietnuť vykonať európsky zatykač vydaný na základe rozhodnutia vyneseného v neprítomnosti obžalovaného⁸⁵.

Polovica členských štátov transponovala článok 4a ako povinný dôvod na nevykonanie a druhá polovica ho transponovala ako nepovinný dôvod. Pokiaľ ide o štyri výnimky, vo viacerých členských štátoch nebolo možné identifikovať príslušné ustanovenia. V niektorých členských štátoch, ktoré transponovali štyri výnimky, minimálne procesné normy vymedzené v týchto výnimkách neboli výslovne transponované. Týka sa to aj samostatných pojmov práva EÚ⁸⁶ predovšetkým so zreteľom na „osobné predvolanie“, „skutočné doručenie úradných informácií“ alebo „informovanie o stanovenom termíne konania“.

3.9. Záruky, ktoré má poskytnúť vydávajúci členský štát (článok 5)

V článku 5 sa stanovuje, že výkon európskeho zatykača vykonávajúcim súdnym orgánom môže podľa príslušných právnych predpisov podliehať určitým podmienkam, ktoré sú podrobne uvedené v článku 5⁸⁷. Tieto podmienky môžu súvisieť s preskúmaním doživotného trestu odňatia slobody alebo s návratom⁸⁸ štátnych príslušníkov a osôb s pobytom do vykonávajúceho členského štátu s cieľom výkonu trestov odňatia slobody, ktoré im boli uložené vo vydávajúcom členskom štáte.

⁸⁴ Por. rozsudky Súdneho dvora z 10. augusta 2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:629, a Tupikas, C-270/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:628, a rozsudok Súdneho dvora z 22. decembra 2017, Ardic, C-571/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:1026.

⁸⁵ Por. rozsudok Súdneho dvora z 26. februára 2013, Melloni, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, body 51 a 52.

⁸⁶ Por. rozsudok Súdneho dvora z 24. mája 2016, Dworzecki, C-108/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:346, bod 32.

⁸⁷ Por. rozsudok Súdneho dvora z 26. februára 2013, Melloni, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, bod 38; rozsudok Súdneho dvora z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, bod 80, a rozsudok Súdneho dvora zo 16. júla 2015, Lanigan, C-237/15, ECLI:EU:C:2015:474, bod 36.

⁸⁸ Por. rozsudok Súdneho dvora z 11. marca 2020, SF, C-314/18, ECLI:EU:C:2020:191.

Viac ako polovica členských štátov transponovala možnosť podmieniť vykonanie európskeho zatykača preskúmaním doživotného trestu odňatia slobody alebo doživotného ochranného opatrenia. Okrem toho veľká väčšina členských štátov transponovala možnosť podmieniť vykonanie európskeho zatykača návratom štátnych príslušníkov a osôb s pobytom po vypočutí do vykonávajúceho členského štátu s cieľom výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia, ktoré im boli uložené vo vydávajúcom členskom štáte. V niektorých členských štátoch je transpozícia len čiastková, pretože jasne nestanovili, že osoba sa musí vrátiť po vypočutí. Navyše niektoré členské štáty poskytujú vlastným štátnym príslušníkom preferenčné zaobchádzanie.

3.10. Procesné práva vyžiadanej osoby (článok 11, článok 13 ods. 2, článok 14 a článok 23 ods. 5)

V rámci rozhodnutí sa vyžiadanej osobe udeľuje niekoľko procesných práv. V súlade s článkom 11 má vyžiadaná osoba právo byť informovaná o európskom zatykači a jeho obsahu a o možnosti súhlasiť s odovzdaním a zároveň má právo na pomoc právneho zástupcu a tlmočníka. Tieto práva musia byť poskytnuté v súlade s vnútroštátnym právom vykonávajúceho členského štátu. Okrem toho sa prostredníctvom smerníc o minimálnych procesných právach doplnili a posilnili práva stanovené v rámcovom rozhodnutí⁸⁹.

Všetky členské štáty transponovali článok 11. V niekoľkých členských štátoch však boli požiadavky transponované len čiastočne alebo nebolo možné identifikovať všetky príslušné prvky (napr. neboli prijaté výslovné ustanovenia požadujúce, aby vyžiadaná osoba bola informovaná o možnosti súhlasiť s odovzdaním, alebo sa vyžiadaná osoba informuje až po vstupe do zariadenia určeného na zaistenie).

Navyše v rôznych ustanoveniach rámcového rozhodnutia sa vyžiadanej osobe udeľujú minimálne procesné práva, predovšetkým:

- V článku 13 ods. 2 sa od členských štátov požaduje, aby prijali opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, že súhlas s odovzdaním a vzdanie sa nároku na zásadu špeciality (ako sa uvádza v článku 27 ods. 2) sa získajú spôsobom, ktorý preukazuje, že dotknutá osoba sa pred vykonávacím orgánom vyjadrila dobrovoľne a pri plnom uvedomení si následkov. Na tento účel musí mať vyžiadaná osoba právo na právneho zástupcu. Všetky členské štáty transponovali článok 13 ods. 2. Vo vnútroštátnych právnych predpisoch niektorých členských štátov však nebolo možné identifikovať prvky dobrovoľnosti a plného uvedomenia si následkov. Podobné nezrovnalosti boli zistené v niektorých členských štátoch so zreteľom na vzdanie sa nároku na zásadu špeciality vo vydávajúcom členskom štáte po odovzdaní [článok 27 ods. 3 písm. f)].
- V článku 14 sa stanovuje, že ak zatknutá osoba nesúhlasí so svojím odovzdaním, má nárok, aby bola vypočutá vykonávacím súdnym orgánom v súlade s právnymi predpismi vykonávajúceho členského štátu⁹⁰. Takmer všetky členské štáty správne transponovali článok 14.
- V článku 23 ods. 5 sa stanovuje, že po uplynutí lehôt na odovzдание sa vyžiadaná osoba musí prepustiť⁹¹. Väčšina členských štátov článok 23 ods. 5 transponovala

⁸⁹ Por. oddiel 1.1 a rozsudok Súdneho dvora z 12. decembra 2019, XD, C-625/19, ECLI:EU:C:2019:1078, bod 55.

⁹⁰ Por. rozsudok Súdneho dvora z 29. januára 2013, Radu, C-396/11, ECLI:EU:C:2013:39, body 41 a 42.

⁹¹ Por. rozsudok Súdneho dvora z 25. januára 2017, Vilkas, C-640/15, ECLI:EU:C:2017:39, body 70 až 73.

správne. Jeden členský štát však výslovne umožnil vykonávajúcemu orgánu jednostranne predĺžiť zaistenie vyžiadanej osoby na desať dní pred dohodnutím nového dátumu a času s vydávajúcim orgánom (por. oddiel 3.14). V niekoľkých členských štátoch sa príslušné ustanovenia nezistili.

3.11. Výsady a imunity (článok 20)

Článok 20 rámcového rozhodnutia sa týka výsad a imunit, ktoré môže požívať vyžiadaná osoba. Úplne a správne toto ustanovenie transponovala menej ako polovica členských štátov. V ostatných členských štátoch bola zistená len čiastočná transpozícia (napr. výsady sa výslovne neriešia) alebo nebolo možné identifikovať príslušné ustanovenia (napr. postup na požiadanie o odmietnutie výsad alebo imunit).

3.12. Súhlas s odovzdaním, zásada špeciality a vzdanie sa tohto nároku (články 13 a 27)

Vo všeobecnosti sa odovzdaná osoba nemôže trestne stíhať, odsúdiť ani inak pozbaviť slobody za iný trestný čin spáchaný pred jej odovzdaním ako za ten, za ktorý bola odovzdaná. To je zásada špeciality stanovená v článku 27 rámcového rozhodnutia⁹².

Rámcové rozhodnutie členským štátom umožňuje vo vzťahoch s inými členskými štátmi, ktoré vydali rovnaké oznámenie, oznámiť, že sa vzdávajú zásady špeciality, pokiaľ vykonávajúci súdny orgán v konkrétnom prípade vo svojom rozhodnutí o odovzdaní osoby neuvedie inak. Podľa informácií, ktoré má Komisia k dispozícii, takéto oznámenia poskytli len tri členské štáty.

Navyše v článku 27 ods. 3 sa stanovuje niekoľko výnimiek zo zásady špeciality; jednou z týchto výnimiek je vzdanie sa zásady špeciality vyžiadanou osobou v súlade s článkom 13.

Vyžiadaná osoba má možnosť súhlasiť s odovzdaním v zmysle článku 13. Ak zatknutá osoba oznámi, že súhlasí s odovzdaním, tento súhlas a (ak je to prípustné) výslovne vzdanie sa nároku na zásadu špeciality je nutné vyjadriť pred vykonávacím súdnym orgánom v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi vykonávajúceho členského štátu. Väčšina členských štátov transponovala článok 13 správne. V niekoľkých členských štátoch však vyžiadaná osoba automaticky stráca ochranu zásady špeciality v situáciách, keď vyjadrí súhlas s odovzdaním. V dôsledku toho už vyžiadaná osoba nemá vplyv na vzdanie sa ochrany zásady špeciality. V niektorých členských štátoch nebolo možné identifikovať transpozičné ustanovenia alebo je transpozícia len čiastočná, pričom sa výslovne nestanovuje možnosť vzdania sa nároku na zásadu špeciality.

Niekoľko členských štátov uplatnilo možnosť, že dotknutá osoba môže odvolať súhlas aj vzdanie sa nároku. Niekoľko členských štátov uplatnilo len možnosť odvolať súhlas. Vo väčšine členských štátov nemožno odvolať súhlas s odovzdaním ani vzdanie sa nároku.

V tejto súvislosti je v niektorých členských štátoch možné odvolať sa proti rozhodnutiu o odovzdaní vyžiadanej osoby, aj keď dotknutá osoba súhlasí s odovzdaním.

⁹² Por. rozsudok Súdneho dvora z 1. decembra 2008, Leymann a Pustovarov, C-388/08 PPU, ECLI:EU:C:2008:669, a rozsudok Súdneho dvora zo 6. decembra 2018, IK, C-551/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:991, body 59 až 61.

3.13. Lehoty a postupy vzťahujúce sa na rozhodnutie o vykonaní európskeho zatykača (článok 15 ods. 1 a článok 17)

Rozhodnutie o odovzdaní musí byť v zásade prijaté v striktných lehotách⁹³, ako sa stanovuje v rámcovom rozhodnutí (článok 15 ods. 1). Bez ohľadu na tieto lehoty sa všetky európske zatykače musia vybavovať a vykonávať ako naliehavé záležitosti (článok 17 ods. 1). Nie všetky členské štáty však výslovne transponovali túto požiadavku.

Ak vyžiadaná osoba **súhlasí so svojim odovzdaním**, konečné rozhodnutie o vykonaní európskeho zatykača by sa malo prijať v lehote desiatich dní od vyjadrenia súhlasu (článok 17 ods. 2). Väčšina členských štátov transponovala toto ustanovenie správne; v dvoch členských štátoch sa transpozičné ustanovenia nezistili.

Ak vyžiadaná osoba **nesúhlasí so svojim odovzdaním**, konečné rozhodnutie o vykonaní európskeho zatykača by sa malo prijať v lehote 60 dní od zatknutia vyžiadanej osoby (článok 17 ods. 3). Prevažná väčšina členských štátov transponovala toto ustanovenie správne. Jeden členský štát netransponoval lehotu 60 dní. Okrem toho niekoľko členských štátov uvádza alternatívy, že lehota 60 dní sa začína buď dňom zatknutia, alebo dňom prvého vypočúvania.

Niekoľko členských štátov transponovalo lehoty 10 a/alebo 60 dní ako nepovinné.

Výnimočne, keď v konkrétnom prípade nemožno vykonať európsky zatykač v uplatniteľných lehotách, možno tieto lehoty predĺžiť o ďalších 30 dní. V takom prípade to musí vykonávajúci súdny orgán okamžite oznámiť vydávajúcemu súdному orgánu, pričom uvedie dôvody priesťahov (článok 17 ods. 4).

Menej ako polovica členských štátov úplne transponovala toto ustanovenie. Väčšina členských štátov ho transponovala len čiastočne (napr. výslovne sa neuvádza, že oznámenie má byť okamžité; nepožaduje sa uvedenie dôvodov priesťahov; uvádza sa len lehota podľa článku 17 ods. 3 a neuvádza sa lehota desiatich dní podľa článku 17 ods. 2). V niekoľkých členských štátoch sa príslušné ustanovenia neidentifikovali.

Okrem toho sa zdá, že problémy s dodržaním lehôt stanovených v rámcovom rozhodnutí v niektorých členských štátoch súvisia aj s dlhým odvolacím konaním⁹⁴. Príslušné ustanovenia o dĺžke odvolacieho konania nebolo možné identifikovať v prípade všetkých členských štátov. V niektorých členských štátoch však sú stanovené striktné lehoty vzťahujúce sa na odvolacie konanie.

Pokiaľ vykonávajúci súdny orgán neprijal konečné rozhodnutie o európskom zatykači, musí zabezpečiť, aby boli splnené materiálne podmienky potrebné na účinné odovzdanie príslušnej osoby (článok 17 ods. 5)⁹⁵. Veľa členských štátov transponovalo článok 17 ods. 5 správne. Jeden členský štát však stanovil všeobecnú a nepodmienečnú povinnosť prepustiť vyžiadanú osobu zatknutú na základe európskeho zatykača hneď po uplynutí lehoty 90 dní od zatknutia tejto osoby⁹⁶.

⁹³ Por. rozsudok Súdneho dvora z 30. mája 2013, Jeremy F, C-168/13, ECLI:EU:C:2013:358, bod 62, a rozsudok Súdneho dvora zo 16. júla 2015, Lanigan, C-237/15, ECLI:EU:C:2015:474, body 32 a 33.

⁹⁴ Por. rozsudok Súdneho dvora z 30. mája 2013, Jeremy F, C-168/13, ECLI:EU:C:2013:358.

⁹⁵ Por. rozsudok Súdneho dvora zo 16. júla 2015, Lanigan, C-237/15, ECLI:EU:C:2015:474, body 58 až 61.

⁹⁶ Por. rozsudok Súdneho dvora z 12. februára 2019, TC, C-492/18 PPU, ECLI:EU:C:2019:10.8.

V článku 17 ods. 7 sa uvádza, že ak v mimoriadnych prípadoch členský štát nemôže dodržať uplatniteľné lehoty, musí to oznámiť Eurojustu⁹⁷, pričom uvedie dôvody takéhoto prietahu. Okrem toho, členský štát, ktorý opakovane spôsobuje prietahy na strane iného členského štátu pri vykonávaní európskych zatykačov, musí informovať Radu s cieľom zhodnotiť vykonávanie rámcového rozhodnutia. Vo viac ako polovici členských štátov je transpozícia úplná a správna. Ďalšie členské štáty transponovali článok 17 ods. 7 len čiastočne (napr. uvádzajú iba lehotu 60 dní alebo neukladajú povinnosť informovať Eurojust).

3.14. Lehoty na odovzdanie osoby (článok 23 ods. 1 až 4)

Lehota na odovzdanie vyžiadanej osoby začína plynúť okamžite po prijatí konečného rozhodnutia o vykonaní európskeho zatykača. Dotknuté orgány by mali čo najskôr zariadiť a dohodnúť odovzdanie osoby (článok 23 ods. 1). Odovzdanie sa v každom prípade musí uskutočniť najneskôr do 10 dní od prijatia konečného rozhodnutia o vykonaní európskeho zatykača (článok 23 ods. 2). Článok 23 ods. 3 sa zaoberá predĺžením lehôt v prípadoch, keď odovzdaniu vyžiadanej osoby v lehote 10 dní bránia okolnosti, ktoré sú mimo kontroly členských štátov⁹⁸, a článok 23 ods. 4 sa zaoberá predĺžením lehôt z vážnych humanitárnych dôvodov.

Lehoty na odovzdanie vo všeobecnosti transponovali celkovo správne len niektoré členské štáty. Vo väčšine členských štátov neboli transponované hlavné prvky článku 23 ods. 1 až 4 (napr. naliehavosť; povinné lehoty a ich výpočet, odkaz len na okolnosti vo vydávajúcom členskom štáte; príliš úzke alebo príliš široké vymedzenie pojmu „vážne humanitárne dôvody“).

4. ZÁVER

Hoci treba uznať úsilie, ktoré doteraz vynaložili členské štáty, úroveň vykonávania rámcového rozhodnutia v niektorých členských štátoch stále nie je uspokojivá. Z tohto posúdenia, zo štatistík o európskom zatykači a z porovnávacej analýzy s predchádzajúcimi správami vyplýva, že určité členské štáty sa nezaoberali niektorými z predchádzajúcich odporúčaní Komisie a z odporúčaní pochádzajúcich zo štvrtého kola vzájomných hodnotení. Okrem toho sa zdá, že niektoré členské štáty ešte nevykonali určité rozsudky Súdneho dvora.

Neúplná a/alebo nesprávna transpozícia rámcového rozhodnutia sťažuje uplatňovanie zásady vzájomného uznávania vo veciach trestnej justície. Cieľ vybudovať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti pre všetkých občanov EÚ stanovený v článku 3 Zmluvy o Európskej únii sa nedá dosiahnuť, ak členské štáty riadne nevykonajú nástroje, na ktorých sa dohodli.

Komisia bude aj naďalej posudzovať súlad jednotlivých členských štátov s rámcovým rozhodnutím. Ak nedôjde k náprave, Komisia prijme primerané opatrenia na zabezpečenie súladu s rámcovým rozhodnutím v celej Európskej únii, v prípade potreby vrátane začatia konania o nesplnení povinnosti podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

⁹⁷ V praxi je počet oznámení pomerne nízky.

Pozri štatistiky o európskom zatykači:

https://e-justice.europa.eu/content_european_arrest_warrant-90-sk.do.

⁹⁸ Por. rozsudok Súdneho dvora z 25. januára 2017, Vilkas, C-640/15, ECLI:EU:C:2017:39.